

2026-06-239-09

FÖRSLAG

Kommunrevisionen

Dnr. 2026 SBN0060

Samhällsbyggnadsnämndens svar till revisionen

1. Redovisa måluppfyllelse och de uppdrag som fullmäktige beslutat om för er verksamhet? Hur ser er plan ut för att uppfylla dem?

	Uppdrag	Status
REP 2022-2025	Staffansbohöjden, Hyltebruk Exploatering av villatomter	Ny detaljplan som möjliggör mer flexibla boendeformer har varit på samråd och planeras skickas ut på granskning Q3 2026.
REP 2022-2025	Givargård, Torup, etapp 2 Exploatering av villatomter enligt befintlig detaljplan	I samband med REP 2025-2028 fick kommunstyrelsen i uppdrag att göra detaljerade studier av områden för utveckling av bostäder och verksamheter. Samhällsbyggnadsförvaltningen har presenterat en fördjupad studie för utveckling av Torup och där ingår området Givargård. Tillväxtutskottet gav 2026-03-24, § 25, samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag rangordna och föreslå 2-4 områden i Torup för fortsatt arbete om eventuell detaljplanering och projektering.
REP 2022-2025	Vegas Äng etapp 2, Unnaryd	Detaljplan antagen av samhällsbyggnadsnämnden den 23 april 2025, § 23. Planen vann laga kraft 29 oktober 2025. Uppdraget är slutfört.
REP 2022-2025	55 st strötomter i hela kommunen	Försäljning av tomter till en kostnad av 1 kr/kvm gällde t o m 2025. Uppdraget är slutfört.
REP 2023-2026	Utredning flytt av gata/parks drift till Hyltebostäder	SBF och HB har utvecklat samverkan inom flera områden (vinterväghållning, gräsklippning, maskinpark m.m.) i syfte att utnyttja resurserna på bästa sätt.
REP 2025-2028	Kommunala lekplatser	Uppdraget har återrapporterats för samhällsbyggnadsnämnden den 10 december 2025, § 97, och skickats vidare till kommunstyrelsen för kännedom.

		Uppdraget är slutfört.
REP 2025-2028	Förbättra och utveckla gatubelysning	Projektet pågår men för fortsatta åtgärder behöver medel tillskjutas. Förslag på fortsatt finansiering presenteras i samband med REP 2027-2030.
REP 2025-2028	Leverera och säkerställa rent vatten	Utveckling och förvaltning av VA-anläggningen planeras utifrån VA-planen med fokus säkrare dricksvattenförsörjning samt reinvesteringar.

2. Redogör för hur er verksamhet har sett ut det senaste året. Planeras det för några förändringar den närmaste tiden? I så fall vilka riskanalyser och konsekvensanalyser har nämnden vidtagit?

Samhällsbyggnadsförvaltningen är uppdelat i fem övergripande områden: bygg- och miljöenheten, gata- och parkenheten, lokalvårdsenheten, VA-enheten samt kostenheten.

Vid årsskiftet övergick den tidigare VA- och renhållningsenheten till att bli en renodlad VA-enhet i och med att Hylte kommun gick in i kommunalförbundet SÅM. Enheten består av VA-chef, projektledare, VA-ingenjör, driftingenjör, handläggare samt fyra drifttekniker.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade den 19 november 2025, § 84, att Hylte kommun skulle medverka i utredning gällande gemensam VA-samverkan mellan kommunerna Tranemo, Gislaved, Hylte och Gnosjö. En arbetsgrupp bestående av representanter från de fyra kommunerna har under våren/sommaren 2026 tagit fram en rapport med rekommendation om fortsatt arbete som ska behandlas i de fyra kommunerna hösten 2026.

3. Hur arbetar nämnden med intern kontroll, görs årliga riskbedömningar? Vilken är nämndens samlade bedömning av intern kontrollen? Vilka eventuella åtgärder har vidtagits som resultat från föregående års uppföljningar?

Internkontrollplanen för 2026 bygger på en risk- och väsentlighetsanalys som identifierar och prioriterar risker med en fyrgradig skala för sannolikhet och konsekvens. Risker med värden 9–16 kräver åtgärder och inkluderas i planen om inget annat anges. Analysen, utförd med enhetschefer, omfattar identifiering, beskrivning och behandling av risker och kompletterades med en workshop i nämnden. Planen för 2026 omfattar sju riskområden: avtalstrohet, CoSafe-larm, processdokumentation, tillstånd för vattenverksamhet, skydd av vattentäkter, arbetsmiljöföreskrifter och efterlevnad av säkerhetsföreskrifter.

4. Personalsituationen, hur ser sjukfrånvaron ut, framtida kompetens/personalförsörjningsfrågor?

Sjukfrånvaron vid delår 2026 uppgår till 5,88 % vilket är en förbättring jämfört med delåret 2025 då sjukfrånvaron var 6,12 %.

Det är en ständig utmaning att rekrytera inte minst specialister (ingenjörer, miljö- och hälsoskyddsinspektörer m fl) men även t.ex. kockar är svårt att rekrytera.

Kommunen som helhet måste arbeta aktivt med att vara en attraktiv arbetsgivare på flera plan och erbjuda flexibilitet. Kommunen agerar till stor del som plantskola för unga och/eller nyutexaminerade akademiker och det har varit svårt att behålla kompetensen i kommunen.

5. Löpande ekonomisk uppföljning, hur ser den ut och vilka områden följs upp? Hur ser prognosen ut för helår? Vilka åtgärder vidtas om någon verksamhet avviker från budget?

Budgetansvariga har regelbundna avstämningar med förvaltningens controller. Månadsprognos görs varje månad mellan mars och november med uppehåll för juni och juli. Efter årets fyra första månader görs Tertialrapport 1/Delårsbokslut per april samtidigt som årets andra prognos. I samband med prognos efter åtta månader görs Tertialrapport 2/Delårsbokslut per augusti och efter årets slut görs årsbokslut.

Avviker någon verksamhet från budget görs en handlingsplan med åtgärder för att komma i ram.

Skattefinansierad verksamhet
Prognos helår positiv avvikelse 1 200 tkr.

Taxefinansierad verksamhet
Vatten och avlopp prognos helår positiv avvikelse 200 tkr.

Intern försäljning
Kost positiv avvikelse 200 tkr.
Lokalvård positiv avvikelse 300 tkr.

6. Fungerar samverkan med nämnder och förvaltningar, är ansvar och roller tydliga?

Samverkan fungerar bra vilket bl.a. resultatet av Insiktsmätningen visar.

7. Vilka är de största utmaningarna för er verksamhet de närmaste 3 respektive 10 åren?

Treårsperspektiv

Kompetensförsörjning, både vad gäller att rekrytera och behålla personal. Nämnden arbetar med samhällskritisk verksamhet som t.ex. vatten och avlopp, kosten som ska fungera 24/7.

Tioårsperspektiv

Kommunal infrastruktur är eftersatt på flera områden och investeringstakten för låg. Speciellt VA-verksamheten har stora utmaningar, speciellt vad gäller ledningsnäten, både för dricksvatten och spillvatten. Ledningsnäten åldras snabbare än vad man hinner att underhålla. Riskerna med detta följs av fler vattenläckor, större in- och utläckage av vatten och större risker för att inte kunna säkerställa säkert dricksvatten till kommuninvånarna.

Ett förändrat klimat med fler stormar och nederbörd ökar risken för översvämningar och störningar inom vatten- och avloppsverksamheten. Även långvarig torka är en risk som kan påverka tillgången på dricksvatten.

Nedlagda deponier utgör risk för förorening av grund- och ytvatten men kan också vara källa till utsläpp av växthusgaser i form av metangas. Det har genomförts inventering och riskklassning av deponier i kommunen men vidare utredning om åtgärder behöver genomföras.

8. Vilka åtgärder har vidtagits utifrån tidigare revisionsgranskningar?

2020 SBN0063 Vattenförsörjning

- VA-planen är reviderad
- Uppföljning av styrande dokument görs löpande med nämnden
- VA-bokslutet har kompletterats med nyckeltal
- Reviderade HACCP-rapporter har redovisats nämnden
- Minska läckage ledningsnätet till 12 % - ej uppnått, pågående arbete
- Saknas vattendomar för samtliga vattentäkter – arbete pågår
- Reservvattentäkter – arbete pågår
- Nödvattenplanen är reviderad och antagen av kommunfullmäktige den 21 oktober 2025, § 88

2022 SBN0055 Ärendehantering inom myndighetsutövningen

- Myndighetsutövning gentemot egen verksamhet – hanteras genom att det finns en tillsynsnämnd resp en samhällsbyggnadsnämnd
- Minska sårbarhet – löpande arbete att bemanna och rekrytera till organisationen

2022 SBN0095 Prissättning av tillsynsavgifter inom miljö och livsmedel

- Säkerställa att uppföljning tillsynsavgifters kostnadstäckningsgrad – sker löpande i samband med utarbetande av den årliga taxan
- Att följa upp eventuella konsekvenser av uteblivna tillsyner till följd av nedprioriteringar – taxeregleringen inför 2026 medförde att tillsyn ska kunna utföras enligt behovsutredningen.

2026 SBN0035 Granskning av kommunens miljö- och hälsoskyddstillsyn

- Förtydliga kopplingen mellan kommunens övergripande mål och nämndens mål och indikatorer.
- Säkerställa att tillsynsplaner och mål följs upp och rapporteras kontinuerligt.
- Säkerställa att rutiner och styrdokument hålls aktuella genom systematisk översyn.
- Utveckla och dokumentera risk- och konsekvensanalyser som underlag för behovsutredningar.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit fram förslag till åtgärder för att möta revisionens rekommendationer.

9. Eventuella tvister?

Tre VA-ärenden ska tas vidare till Mark- och miljödomstolen som gäller obetalda VA-avgifter. Två stycken ärenden där vattenmätaren är kontrollerad och den stämmer, men fastighetsägaren hävdar ändå att det är felaktigt och ett ärende med en sönderfrusen vattenmätare (som inte kan kontrolleras) där nämnden redan satt ner beloppet som fastighetsägaren ska betala.

10. Vilka kontroller finns för att följa upp ingångna avtal?

I internkontrollplanen för 2026 följer nämnden upp att inköp sker enligt kommunens ramavtal genom stickprov av fakturor. Kontrollen görs vid årsbokslutet.

Förvaltningen träffar regelbundet upphandlingsfunktionen för genomgång av pågående och kommande avtal och har ett nära samarbete med kommunens upphandlare.

Förvaltningen har tagit fram Rutin för beställning av varor, tjänster m.m. som är förankrad hos personal med möjlighet att göra inköp och avrop.

11. Vilka större projekt arbetar verksamheten med nu och i närtid?*Plan och bygg*

Kommunen har för närvarande åtta detaljplaneärenden som är under handläggning eller där positivt planbesked lämnats: Staffansbo 1:33 (bostäder), Rydö 2:61 (bostäder), Nittebo 1:203 (tillägg av fler användningar än bostäder), Långaryds Klockaregård 3:2 (ändrad användning), Örnabäckshult 1:184 (omvandlingsområde), Hästhult 3:10 (verksamhetsmark), Kambo 1:12 (verksamhetsmark) och Kinnared 4:1 (verksamhetsmark).

Gata och park

- Beläggningsarbete utförs på gator i Hyltebruk och Kinnared.
- Återställning Jonsbogatan i Hyltebruk efter gemensamt projekt gata/park, VA och Eon bl.a.
- Projektering och igångsättning Soldatgatan tillsammans med VA.
- Projektering av skid/löpspår Örnvallen.
- Projektering bevattning Örnvallen, avvaktar tillstånd från Statkraft och Länsstyrelsen.

Vatten och avlopp

- Förprojektering av vattenverket i Björnaryd
- Förprojektering av överföringsledningen Björnaryd - Landeryd
- Externslammottagningen - Hyltebruk, upphandling av ombyggnaden pågår
- Byte av vatten- och avloppsledningar på området runt Soldatgatan pågår, byggstarten var v. 35
- Vattentäkterna i Drängsered, Långaryd, Landeryd och Unndaryd. Framtagande av underlag inför ansökan om tillstånd för vattenverksamhet har pågått under året och är nu i slutskedet.
- Projektet säkrare vattenförsörjning i Unndaryd, avrop av konsult är planerat att ske under hösten.

12. Hur fungerar samverkan SÅM?

Hylte kommun är sedan den 1 januari 2026 medlem i kommunalförbundet Samverkan Återvinning och Miljö (SÅM), som ansvarar för den kommunala avfallshanteringen i medlemskommunerna. Hylte kommun representeras politiskt i SÅM:s förbundsledning genom utsedda ledamöter och ersättare från kommunen. Kommunstyrelsen är Hylte kommuns ansvariga politiska instans för

frågor som rör medlemskapet i SÅM och utgör kommunens ägar- och uppsiktsfunktion gentemot kommunalförbundet.

Samhällsbyggnadsnämnden har efter att ansvaret för avfallshanteringen övergick till kommunalförbundet SÅM ingen egentlig samverkan med SÅM mer än som kund.

13. Hur beräknas taxan avseende SÅM?

SÅM tar fram förslag till avfallstaxa genom sin förbundsdirection och organisation, men avfallstaxan beslutas av kommunfullmäktige i respektive medlemskommun. Så var det i de tidigare medlemskommunerna och samma princip gäller efter Hyltes inträde i förbundet. Hyltes avfallstaxa för 2026 antogs av kommunfullmäktige den 11 november 2025, § 109, efter förslag från SÅM.

Samhällsbyggnadsnämnden bereder inga taxeförslag avseende avfall sedan övergången till SÅM.

14. Underhållsskuld kopplat till VA och gator/broar?

Förnyelsetakten för kommunens VA-ledningar behöver öka. Stora delar av ledningsnätet är anlagt på 1950-1980-talet. De senaste årtiondena har förnyelsetakten legat på 0,3%, vilket innebär att det kommer att ta cirka 350 år att byta ut hela ledningsnätet. Generellt sett är det önskvärt att ligga på en förnyelsetakt på 1% och många kommuner ligger idag på 0,5-0,7%.

Det finns numera lagkrav på att varje kommun ska ha en vattentjänstplan och förslag till vattentjänstplan har tagits fram och lämnats ut för granskning under sommaren 2026. Vattentjänstplanen ska antas av kommunfullmäktige och kommer att ersätta stora delar av VA-planen. Vattentjänstplanen innehåller ett antal mål där ett av målen föreslås vara att förnyelsetakten på dricks- och spillvattenledningar ska vara minst 1 %, det vill säga ingen ledning ska bli äldre än 100 år.

Inventeringen av gatunätet visar att underhållsskulden har ökat, och budgetmedel för 2026 har höjts med cirka 2 miljoner kronor. Om budgeten hålls enligt planen finns goda förutsättningar fram till 2028, men en indexuppräknings och nytt avtal 2028 kan öka kostnaderna, vilket kräver en ökning av anslaget från 2028.

Kommunen har ansvar för elva broar runt om i kommunen. En inventering genomförs hösten 2026 för att få fram åtgärdsförslag och kostnader.

15. Hur säkerställa att bokföring sker korrekt mellan taxefinansierad och skattefinansierad verksamhet?

Samhällsbyggnadsnämnden säkerställer korrekt redovisning mellan taxefinansierad och skattefinansierad verksamhet genom separata verksamhets- och ansvarskoder i budget och bokföring. Bygglov, miljö och VA följs upp som egna verksamheter, medan skattefinansierade verksamheter redovisas separat.

Gemensamma kostnader fördelas enligt fastställda fördelningsnycklar och personalkostnader för medarbetare som arbetar inom flera verksamheter fördelas utifrån faktisk eller bedömd arbetsinsats.

För att säkerställa att kostnader belastar rätt verksamhet finns en fastställd attestlista där endast behöriga personer kan attestera fakturor inom respektive ansvar och verksamhet. Uppföljning sker löpande genom ekonomiska uppföljningar och bokslut, där avvikelser analyseras och korrigeras vid behov.

16. Hur fortskrider arbetet i förhållande till tillsynsplanen? Sker tillsynen regelbundet under året och utifrån tidigare brister?

Miljöfunktionen har under perioden inte haft full bemanning. Vissa planerade tillsyner av U-verksamheter bedöms därför behöva flyttas fram till 2027. Den begränsade bemanningen har även påverkat handläggningen av renhållningsärenden, vilket medfört en längre svarsfrekvens än tidigare. Övergången till SÅM vid årsskiftet innebar en större arbetsbelastning än förväntat, då både antalet ansökningar/anmälningar samt rådgivning ökat. Denna ökade belastning hade inte fullt ut beaktats eller planerats för inför övergången. Handläggningen av ansökningar om anläggande av små avlopp har också påverkats, vilket inneburit att ärenden inte kunnat hanteras i samma takt som tidigare.

Livsmedelskontrollerna följer kontrollplan 2026–2028. Alla kontroller kommer hinnas med under året.

Katarina Paulsson
Samhällsbyggnadschef

Beslutad av samhällsbyggnadsnämnden 202x-xx-xx § xx